

Az alkotmányos muszlim többségű államok jogrendszere

Közjog

- alkotmányjog
- közigazgatási jog
- büntetőjog
- eljárásjog

Magánjog

- szerződések
- tulajdonjog
- személyi státusz

Személyi státusz

- meghatározottság (Mikina)
- családalkotás
- magjurtutajjogi jellegű alapvetések (szeged)
- családtag
- házassági szerződés
- a házasság felbontása
- lakosság (nafaqa)
- az igazság megőrzése (masad)
- gyermek (Azdama), jogi képviselő (Wasiya)
- örökös (W)
- végrendeletkezés (Wasiyya)

A nyugati jogi hagyományon alapul

A šari'án alapul

Hogyan lesz pozitív jog a šari'áddal összhangban?

- a šari'át követő alkotmányos jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)
- a šari'át követő alkotmányos jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)
- a šari'át követő alkotmányos jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)
- a šari'át követő alkotmányos jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)

Hogyan lesz pozitív jog a šari'áddal?

- a šari'át követő alkotmányos jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)
- a šari'át követő alkotmányos jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)
- a šari'át követő alkotmányos jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)
- a šari'át követő alkotmányos jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)

Bevezető

Fiqh munkák

- al-Fiqh al-aqadiri (Ibn Humam, 1407)
- Ahwal al-muwata'at (Ibn al-Qayyim al-Jawziyyi, 1300) (Ibn al-Qayyim, 1300)
- al-Ahwal al-Sayyia fi al-Ahwal al-Sabiyia (Abi Hanifa al-Hafsi al-Hafsi, 1500) (Ibn al-Qayyim, 1300)

Törvénykönyvek

- Qawānīn al-Fiqh al-Šarī' al-Šarī' (1917, 1925)
- Qawānīn al-Fiqh al-Šarī' al-Šarī' (1917, 1925)
- Qawānīn al-Fiqh al-Šarī' al-Šarī' (1917, 1925)

Kortárs magyar nyelvű források

- Muhāmmad 'Alī al-Sarāwī: Šarī' al-Šarī' al-Šarī' al-Šarī' (1976)
- al-Ahwal al-Sayyia fi al-Ahwal al-Sabiyia (Egyiptom) (Abi Hanifa al-Hafsi, 1500)

A státusztv. antecedensei

Hol tér el a jordán státusztv. a poszt-klasszikus hanafita jogtól?

Ibn 'Abidin

Apaság (nasab)

- az elhálástól számított hatodik hónaptól
- a válástól két évig

Felügyeleti jog (hadāna)

- fiúknál – 7 éves korig, lányoknál a nemi érettségig az anyánál
- nemmuszlim anyánál amíg a gyermek véleményét nem képes formálni a vallástól
- 7 év fölött mindenképp az apához kerül

Házassulók közti különbség

- nincs szabályozva

Státusztv.

- az elhálástól számítva a terhesség legrovidebb lehetséges hosszától
- a válástól egy évig

- tizenéveses korig

- nemmuszlim anyánál hétéveses korig

- 18 éves koráig az anyánál maradhat

- 20 év korkülfölség felett csak külön engedéllyel

Hol tér el a jordán státusztv. a poszt-klasszikus hanafita jogtól? II.

Ibn 'Abidin

Feleség eltartása (nafaqa)

- étel, lakhely, ruha
- orvos csak akkor, ha együtt élnek és a feleség képes eljátni kötelességeit

-az engedetlen feleségnek (nāsiza) nem jár

Talaq bi'l'a

- érvényes, de elítélendő

Végrendelet (wasiya)

- természetes örökös (wārith) nem kaphatja
- nincs wasiya wājiba

Státusztv.

- étel, lakhely, ruha, energiaellátás
- az eu. ellátás, a gyermekszülés és a feleség temetésének költsége is a férjet terheli

- a terhes feleségnek akkor is jár, ha engedetlen

- egy tisztasági cikluson belül csak egy talqa

- a többi örökös beleegyezésével

- wasiya wājiba

- 2010. évi 36. számú ideiglenes törvény a személyi státuszról
- ideiglenes: 2009-ben a Kormány felkérte a Parlament első házát, nem ratifikálták
- nem kísérte megalkotásra lyakbnya → nem magyarizálja az eltéréseket
- a képviselőház 2018. szeptember 12-én megszavazta
- a szavazás 2018. dec. 26-án visszajuttatta a képviselőháznak, vitatva a változások egy részét:
  - nemmuszlim anyánál maradhat a felügyeleti jog 15 éves korig a mátkától
  - házasság köv. esetében is csak 16 éves korral
  - kötelező végrendeletkezés kiterjesztése női örökösökre
- 2018. májusig megterjesztett változások
  - DNS-teszt apaság megállapítására
  - lészhatal, a gyermek joga a kapcsolattartás mindkét szülővel
  - nemek közötti egyenlőség a davar al-ahwal örökösönél

A jordán státusztv. jelenlegi helyzete

A magánjogi változások

- E. A. Eméndások 2005/26: nőknek (magún) nem házasodhatnak, ha idősebbek a férjüknél: ma a változat az-azóta al-ahwal törvény

A társadalmi, tudományos ismeretek változása

- a bírósági jog reformja
- a bírósági jog reformja és a legfelsőbb bíróságra

Muszlim politikai élet

- máj 10-én, 20-án törvényhatóság
- a törvényhatóság a megterjesztett ideiglenes törvény alapján
- al-ahwal törvény hatályon kívül helyezésére al-ahwal törvény alapján

Magánjogi élet

- a törvényhatóság, az évi, az törvényhatóság, a törvényhatóság
- a törvényhatóság, a törvényhatóság, a törvényhatóság
- a törvényhatóság, a törvényhatóság, a törvényhatóság

Más jogi élet

- kötelező végrendeletkezés
- törvényhatóság

Mi indokolja a változásokat?

Beszámoló, 2019. június 18.

Előadások

2016: Institut dominicain d'études orientales (Kairó, Egyiptom) – 2 hónap

2017: Institut dominicain d'études orientales (Kairó, Egyiptom) – 1 hónap

2018: The Royal Institute for Inter-faith Studies (Ammán, Jordánia) – 1 hónap

Catalogue of the library of Sultan Bayezid II – szövegkiadás, azonosítás, tanulmánykötet

Felmérés a Jordán Hásimita Királyság vallási kisebbségeiről a RIIFS-szel (nincs cím) – szempontok kidolgozása, interjúk, tanulmány készítése

Ösztöndíjak, projektek

Publikációk

„Az iğtihād haszna a modern vallásjogban” Előadás a „FARĪQ. Fiatal Arabisták és Iranisták Konferenciáján. Piliscsaba, 2013.10.11.

„Cselekvőképesség al-Marġīnānī Hidāyájában.” Előadás az Avicenna Közel-Kelet-kutatások Intézete éves konferenciáján. Mátraháza, 2015.08.31.

„Komárom-Esztergom megyében előállított illegális határátlépők a déli határzár felhúzásáig” Migráció. Az Avicenna KKKI konferenciája. Piliscsaba, 2015.

„Safah: egy lezáratlan vallásjogi vita” Előadás az Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézete PhD konferenciáján. Piliscsaba, 2015.10.16.

„Az Iszlám Állam šarī‘ája” A vallás szerepe a politika alakításában. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem konferenciája. Budapest, 2018. február 20.

„Arab felsőbbrendűség és az iszlám” A vallás szerepe a politika alakításában II. Nemzet, állam, törzs, umma - a közösségszerveződés eltérő formái Európában és Európán kívül. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem konferenciája. Budapest, 2019. 06.12.

Előadások

Megjelent:

Az iğtihād haszna a modern vallásjogban, in: Kis Anna Flóra, Schönleber Mónika (szerk.): Farīq. Tanulmánykötet. A fiatal arabisták és iranisták konferenciájának előadásai, Piliscsaba, Magyarország: PPKE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskola (2013), pp. 253-264.

Safah: egy lezáratlan vallásjogi vita, in: Maróth Miklós (szerk.): Az Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézete Évkönyve: 2015-2017, Piliscsaba, Magyarország: Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézete (2018), pp. 183-194.

Illegális határátlépők Komárom-Esztergom megyében 2015 októberéig, in: Maróth Miklós (szerk.): Az Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézete Évkönyve: 2015-2017, Piliscsaba, Magyarország: Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézete (2018), pp. 277-281.

Megjelenés alatt:

„Az ortodox kopt keresztények jogi helyzete a modern Egyiptomban” Cikk tanulmánykötetben.

„Az Iszlám Állam šarī‘ája” Cikk tanulmánykötetben.

„An overview of the Bahā’ī faith: sources, tenets and law” Cikk tanulmánykötetben. Munkacím.

Guy Burak, The Second Formation of Islamic Law: The Hanafi School in the Early Modern Ottoman Empire. Recenzió

„Chapter V: Books on uṣūl al-fiqh”, „Chapter VI: Books on fiqh and the virtuous deeds of imams”, „Chapters five and six: uṣūl al-fiqh, fiqh, manāqib al-a‘imma” Könyvfejezetek.

„Arab felsőbbrendűség és az iszlám”. Cikk tanulmánykötetben.

Publikációk

Az alkotmányos muszlim többségű államok jogrendszere

Közjog

- alkotmányjog
- közigazgatási jog
- büntetőjog
- eljárásjog

A nyugati jogi hagyományon alapul

Magánjog

- szerződések
- tulajdonjog
- személyi státusz

A šarī'ān alapul

Személyi státusz

- meghatalmazottság (*wikāla*)
- cselekvőképesség
- magántulajdonú jótékony alapítványok (*awqāf*)
- családjog
  - házassági szerződés
  - a házasság felbontása
  - tartásdíj (*nafaqa*)
  - az apaság megállapítása (*nasab*)
  - gyámság (*ḥaḍāna*), jogi képviselő (*wilāya*)
  - öröklés (*irṭ*), végrendekezés (*waṣiyya*)

Hogyan lesz pozitív jog a šarī'ából Jordániában?

- A Jordán Hásimita Királyság Alkotmánya, 105. §: Egyedül a šarī' bíróságoknak van joga ítélni a következő ügyekben: (1) személyi státusz kérdésében muszlimok között
- A Jordán Hásimita Királyság Alkotmánya, 106. §: a šarī' bíróságok ítéleteiben a nemes šarī'át alkalmazzák
- 2010/36. ideiglenes tv, 323. §: eme törvény cikkelyei a muszlim jogelméleten (*uṣūl al-fiqh al-islāmī*) keresztül értelmezendők és magyarázandók
- 2010/36. ideiglenes tv, 325. §: [azokban a kérdésekben] amit ez a törvény nem fed le, abban a *ḥanafita* iskolán belüli mértékadó vélemény (*al-rājiḥ 'inda maḡhab Abī Ḥanīfa*) véteik figyelembe

Hogyan lesz pozitív jog a šarī'ából?

- Jogi szakirodalom: nem a šarī'a termékeként tekint a státusztörvényekre
- Muszlimisták: bírói gyakorlat (Ron Shaham), kapcsolata az alkotmányjoggal, hatása az érintett társadalmi csoportokra (Nathalie Bernard)
- Miben különbözik a státusztv. a jogi iskolák mértékadó véleményétől?
- Van-e kísérlet arra, hogy az újdonságokat (*mustajiddāt*) a šarī'a keretrendszerében megindokolják? (Előzetes vagy utólagos-e?)
- Milyen šarī' eszközökkel indokolják őket?

Hogyan lesz pozitív jog a šarī'ából Jordániában?

- A Jordán Hásimita Királyság Alkotmánya, 105. §: Egyedül a šarī' bíróságoknak van joga ítélni a következő ügyekben: (1) személyi státusz kérdésében muszlimok között
- A Jordán Hásimita Királyság Alkotmánya, 106. §: a šarī' bíróságok ítéleteiben a nemes šarī'át alkalmazzák
- 2010/36. ideiglenes tv, 323. §: eme törvény cikkelyei a muszlim jogelméleten (*uṣūl al-fiqh al-islāmī*) keresztül értelmezendők és magyarázandók
- 2010/36. ideiglenes tv, 325. §: [azokban a kérdésekben] amit ez a törvény nem fed le, abban a *ḥanafita* iskolán belüli mértékadó vélemény (*al-rājiḥ 'inda maḡhab Abī Ḥanīfa*) vétetik figyelembe

Hogyan lesz pozitív jog a šarī'ából?

- Jogi szakirodalom: nem a šarī'a termékeként tekint a státusztörvényekre
- Muszlimisták: bírói gyakorlat (Ron Shaham), kapcsolata az alkotmányjoggal, hatása az érintett társadalmi csoportokra (Nathalie Bernard)
- Miben különbözik a státusztv. a jogi iskolák mértékadó véleményétől?
- Van-e kísérlet arra, hogy az újdonságokat (mustajiddāt) a šarī'a keretrendszerében megindokolják? (Előzetes vagy utólagos-e?)
- Milyen šar'ī eszközökkel indokolják őket?

Fiqh-munkák

- *al-Fath al-qadīr*, (Ibn Humām, 1457)
- *Radd al-muhtār ‘alā al-Durr al-muhtār šarh Tanwīr al-abšār* (al-Timirtāšī, 1596; Ibn ‘Ābidīn, 1836)
- *al-Aḥkām al-šar‘īya fī al-aḥwāl al-šaḥšīya ‘alā maḏhab Abī Ḥanīfa al-Nu‘mān* (Muḥammad Qadrī Bāšā 1886; Muḥammad Zayd al-Abyānī, 1936)

Törvénykönyvek

- *Qarār ḥuqūq al-‘ā’ila*, 1917.10.25.
  - arab területeken nem volt hatályban
  - bizonyos kérdésekben (pl. mafqūd) eltér a *ḥanafita* mértékadó véleménytől
- *Qānūn ḥuqūq al-‘ā’ila*, 1951
- *Qānūn al-aḥwāl al-šaḥšīya*, 1976

Kortárs magyarázó források

- Maḥmūd ‘Alī al-Sarṭāwī: *Šarḥ qānūn al-aḥwāl al-šaḥšīya* (1976)
- *al-Muḏakkira al-īyḏāḥīya li-qānūn al-aḥwāl al-šaḥšīya* (Egyesült Arab Emirátusok, 2005)

Hol tér el a jordán státusztv. a poszt-klasszikus ḥanafita jogtól?

Ibn 'Ābidīn

Apaság (*nasab*)

- az elhálástól számított hatodik hónaptól
- a válástól két évig

Felügyeleti jog (*ḥaḍāna*)

- fiúknál ~7 éves korig, lányoknál a nemi érettségig az anyánál
- nemmuszlim anyánál amíg a gyermek véleményt nem képes formálni a vallásról
- 7 év fölött mindenképp az apához kerül

Házasulók közti korkülönbség

- nincs szabályozva

Státusztv.

- az elhálástól számítva a terhesség legrövidebb lehetséges hosszától
- a válástól egy évig

- tizenötéves korig

- nemmuszlim anyánál hétéves korig

- 18 éves koráig az anyánál maradhat

- 20 év korkülönbség felett csak külön engedéllyel

Hol tér el a jor

Ibn 'Ābidīn

Feleség elta

- étel, lakhel
- orvos csak együtt élnek képes ellátn

- az engedeti (*nāšiza*) nem

Ṭalāq bid'ā

- érvényes

Végrendelet

- természet (*wārit*) nem
- nincs waš

hanafita jogtól?

stvtv.

számítva a
övidebb
sszától
y évig

korig

anyánál

ig az
dhat

önbség felett
gedéllyel

Hol tér el a jordán státusztv. a poszt-klasszikus hanafita jogtól? II.

Ibn 'Ābidīn

Feleség eltartása (*nafaqa*)

- étel, lakhely, ruha
- orvos csak akkor, ha együtt élnek és a feleség képes ellátni kötelességeit

-az engedetlen feleségnek (*nāšiza*) nem jár

Ṭalāq bid'ā

- érvényes, de elítélendő

Végrendelet (*waṣīya*)

- természetes örökös (*wāriṭ*) nem kaphatja
- nincs *waṣīya wājiba*

Státusztv.

- étel, lakhely, ruha, energiaellátás
- az eü. ellátás, a gyermekszülés és a feleség temetésének költsége is a férjet terheli

- a terhes feleségnek akkor is jár, ha engedetlen

- egy tisztasági cikluson belül csak egy *ṭalqa*

- a többi örökös beleegyezésével
- *waṣīya wājiba*

A *mašlaḥa* (közjó) változása

- E. A. Emirátusok 2005/28: örültek (*mağnūn*) nem házasodhatnak, ha örökletes a betegségük: *ma`a mulāḥaḏat al-mašlaḥa al-ijtimā`iyya*

A társadalom, tudományos ismeretek változása

- a felügyeleti jog korhatára
- a terhesség legrövidebb és leghosszabb időtartama

Muszlim politikaelmélet

- *ṭalāq bid`a*, 20+ év korkülönbség
- a *ḥākim* joga a megengedett ideiglenes tiltására
- al-Sarṭawī: *laysa li-ḥādā al-ḥukm mustanid illā al-siyāsa al-šar`īya* *allatī tabīḥu al-ḥākim an yamna` ba`ḏ al-af`āl al-mubāḥa*

Maqāšid al-šarīa

- az iszlám vallás, az élet, az intellektus, a leszármazás és a vagyon védelme
- az élet védelme: a beteg és *nāšiza* ellátása
- a leszármazás védelme: apaság

Más jogi iskolák véleménye

- kötelező végrendelkezés
- *tafrīq al-mafqūd*

Mi indokolja a változásokat?

- 2010. évi 36. számú ideiglenes törvény a személyi státuszról
- ideiglenes: 2009-ben a király feloszlatta a Parlament alsó házát, nem ratifikálták
- nem kíséerte *muḏakkira īyḏāḥiyya* → nem magyarázza az eltéréseket
- a képviselőház 2018. szeptember 12-én megszavazta
- a szenátus 2018. dec. 26-án visszajuttatta a képviselőháznak, vitatva a változások egy részét:
  - nemmuszlim anyánál maradhat a felügyeleti jog 15 éves korig a *mālikita* iskola véleménye alapján
  - házasság kiv. esetben is csak 16 éves kortól
  - kötelező végrendelkezés kiterjesztése női örökösökre
- 2018. májusig megerősített változások
  - DNS-teszt apaság megállapítására
  - láthatás, a gyermek joga a kapcsolattartásra mindkét szülővel
  - nemek közötti egyenlőség a *ḏawī al-arḥām* öröklésénél

A jordán státusztv. jelenlegi helyzete

Az alkotmányos muszlim többségű államok jogrendszere

- Közjog**
- alkotmányjog
  - közigazgatási jog
  - büntetőjog
  - eljárásjog

- Magánjog**
- szerződések
  - tulajdonjog
  - személyi státusz

- Személyi státusz**
- meghatalmazottság (wákíla)
  - családállásosság
  - magánjogi jogok alapvetései (szawá)
  - családtag
  - házassági szerződés
  - a házasság felbontása
  - tartásdíj (nafaqa)
  - az igazság megőrzése (muawad)
  - gyermek (Ardáma), jogi képviselő (wáliya)
  - örökös (wásiya)
  - örökös (wásiya)
  - végrendelet (wasiyah)

A nyugati jogi hagyományon alapul

A šari'án alapul

Hogyan lesz pozitív jog a šari'áddal összhangban?

- a šari'át követő alkotmányos jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)
- a šari'át követő alkotmányos jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)
- a šari'át követő alkotmányos jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)
- a šari'át követő alkotmányos jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)

Hogyan lesz pozitív jog a šari'áddal?

- jogszabályok, nem a šari'át követő jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)
- jogszabályok, nem a šari'át követő jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)
- jogszabályok, nem a šari'át követő jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)
- jogszabályok, nem a šari'át követő jogok (Egyiptom, Tunézia, Jordánia)

Bevezető

Fiqh munkák

- al-Fiqh al-aqadiri (Ibn Humam, 1407)
- Ahwal al-muwá'ala al-Qur'án al-mu'allaq bi-šari'at al-šari'at (al-Tinnisi, 1500) Ibn 'Abidin, 1519)
- al-Ahkám al-Syar'iya al-Ahkám al-Sab'iyah (al-Mas'ûdî, 1590) Ibn 'Abidin, 1594)

Törvénykönyvek

- Qawānīn al-Fiqh al-Syar'i al-Mu'allaq bi-šari'at al-šari'at (1917, 1925)
- arab törvények nem volt hazájában
- bizonyos körülmények (pl. nyugati) előír a hazai jogalkotás

Összefoglalók

- Qawānīn al-Fiqh al-Syar'i al-Mu'allaq bi-šari'at al-šari'at (1917, 1925)
- Qawānīn al-Fiqh al-Syar'i al-Mu'allaq bi-šari'at al-šari'at (1917, 1925)

Kortárs magyarázó források

- Muḥammad 'Alī al-Sarḥānī: Šari'at al-šari'at al-Fiqh al-Syar'i (1976)
- al-Ahlikān al-Fiqh al-Syar'i al-Mu'allaq bi-šari'at al-šari'at (Egyiptom, Arab Emírségek, 2005)

A státuszv. antecedesei

Hol tér el a jordán státuszv. a poszt-klasszikus hanafita jogtól?

Ibn 'Abidin	Státuszv.
<p>Apaság (nasab)</p> <ul style="list-style-type: none"> - az elhálástól számított hatodik hónaptól - a válástól két évig <p>Felügyeleti jog (hadāna)</p> <ul style="list-style-type: none"> - fiúknál – 7 éves korig, lányoknál a nemi érettségig az anyánál - nemmuszlim anyánál amíg a gyermek véleményét nem képes formálni a vallástól - 7 év fölött mindenképp az apához kerül <p>Házassulók közti különbség</p> <ul style="list-style-type: none"> - nincs szabályozva 	<p>Státuszv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - az elhálástól számítva a terhesség legrovidebb lehetséges hosszától - a válástól egy évig <p>Tizenéves korig</p> <ul style="list-style-type: none"> - nemmuszlim anyánál hetéves korig <p>18 éves koráig az anyánál maradhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 év körülönbség felett csak külön engedéllyel

Hol tér el a jordán státuszv. a poszt-klasszikus hanafita jogtól? II.

Ibn 'Abidin	Státuszv.
<p>Feleség eltartása (nafaqa)</p> <ul style="list-style-type: none"> - étel, lakhely, ruha - orvos csak akkor, ha együtt élnek és a feleség képes eljátni kötelességeit <p>Talaq bi'l'a</p> <ul style="list-style-type: none"> - érvényes, de elítélendő <p>Végrendelet (wasiyah)</p> <ul style="list-style-type: none"> - természetes örökös (wārith) nem kaphatja - nincs wasiyah wājibah 	<p>Státuszv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - étel, lakhely, ruha, energiaellátás - az eu. ellátás, a gyermekszülés és a feleség temetésének költsége is a férjet terheli - a terhes feleségnek akkor is jár, ha engedetlen - egy tisztasági cikluson belül csak egy talqa - a többi örökös beleegyezésével - wasiyah wājibah

- 2010. évi 36. számú ideiglenes törvény a személyi státuszról
- ideiglenes: 2009-ben a Kijázi feleltette a Parlament első házát, nem ratifikáltak
- nem kísérte megalkotásra jóváhagyta → nem magyarázza az eltéréseket
- a képviselőház 2018. szeptember 12-én megszavazta
- a szavazás 2018. dec. 26-án visszajuttatta a képviselőháznak, vitatva a változások egy részét:
  - nemmuszlim anyánál maradhat a felügyeleti jog 15 éves korig a mátkától
  - kötelező végrendelet változások
  - DNS-mentes apaság megállapítása
  - kötelező végrendelet változások
  - DNS-mentes apaság megállapítása
  - kötelező végrendelet változások
  - DNS-mentes apaság megállapítása

A jordán státuszv. jelenlegi helyzete

- A magánjogi változások**
  - E. A. Emírségek 2005-2010: örökös (magánjog) nem házasodhatok, ha idősebb a betegnek: ma a változatot al-mas'ûdî al-šari'at
- A társadalmi, tudományos ismeretek változása**
  - a bírósági jog reformja
  - a bírósági jog reformja és a legfelsőbb bíróságra
- Muszlim politikai élet**
  - máig is a 20- év korhatár
  - a társadalmi és a jogi élet
  - a társadalmi és a jogi élet
- Magánjogi élet**
  - a társadalmi és a jogi élet
  - a társadalmi és a jogi élet
- Más jogi élet**
  - kötelező végrendelet
  - DNS-mentes apaság

Mi indokolja a változásokat?

Beszámoló, 2019. június 18.